

Козмін С. В., студентка II ступеня курсу, напрям підготовки ТВППТ

Науковий керівник – Пустова Н.В., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

РІЗНІ СПОСОБИ УТРИМАННЯ КУРЕЙ ТА СОБІВАРТІСТЬ ЯЙЦЯ

У більшості країн розвинуеного птахівництва промислове виробництво харчових курячих яєць базувалося майже виключно на застосуванні кліткових батареї традиційного типу. Однак останнім часом у багатьох країнах усе активніше виступають за заборону утримання птиці в таких кліткових батареях, а в деяких із них їх застосування вже обмежено або навіть зовсім заборонено на законодавчому рівні. Наприклад, заборона на кліткове утримання птиці діє у Швейцарії вже понад 25 років, а згідно з директивою ЄС 99/74 від 19 липня 1999 року в країнах Євросоюзу з 1 січня 2012 року заборонено утримувати яєчних курей у кліткових батареях традиційної конструкції. Кліткові батареї традиційного типу заборонено застосовувати також у деяких штатах США.

За альтернативних систем утримання курей-несучок підвищується собівартість яєць, ніж за утриманням птиці в кліткових батареях традиційної конструкції. Але усе більшого поширення набувають альтернативні системи утримання курей-несучок: кліткові батареї з так званими обладнаними клітками звичайного і колоніального типів; системи багатоярусної підлоги і системи утримання курей на підлозі – без вигулів; системи вільно-вигульного утримання.

Виробники харчових курячих яєць у цих країнах накопичили значний досвід застосування таких систем, який може бути цікавим вітчизняним виробникам із кількох причин. Перша з них – це сертифікація курячих яєць за способами утримання птиці для забезпечення можливості їх експорту в країні ЄС. Друга причина – гармонізація законодавчої та нормативної бази України до відповідного законодавства ЄС у світлі її асоціації із цією організацією. І, зокрема рух за заборону негуманних способів поводження з тваринами та птицею, що набирає сили і в Україні.

Водночас виробники курячих яєць в Україні мають низку вагомих аргументів проти переходу на інші способи утримання птиці, зокрема, такі як можливе зменшення продуктивності та збереженості птиці, погіршення санітарних показників яєць, а головний із них – очікуване збільшення собівартості їх виробництва. Тому вони побоюються, що за відсутності дієвих заходів захисту виробники харчових яєць, що застосують альтернативні технології, виявляться неконкурентоспроможними проти виробників, що застосовують традиційні технології утримання курей.

Конструкція кліткової батареї традиційного типу не передбачає розміщення в клітках якихось додаткових елементів, типу сідал, килимків, гнізд тощо. Щільність посадки зазвичай становить 400-550 см²/гол. – залежно від кросу. Саме в кліткових батареях такого типу утримують близько 98 % поголів'я яєчних курей у птахівницьких підприємствах України.

Збільшення кількості альтернативних систем утримання курей-несучок спостерігається також у США й Канаді. Цьому сприяє як програма переходу

на такі системи, що прийнята в деяких штатах, так і зростання попиту на яйця, вироблені в зазначених системах. Уже нині в деяких штатах США в альтернативних системах утримують понад половину всього поголів'я курей-несучок.

Собівартість виробництва харчових курячих яєць у трьох найпоширеніших у США системах утримання курей-несучок – традиційній кліткової, системі багатоярусної підлоги та в поліпшених колоніальних клітках – за замовленням асоціації виробників яєць і Департаменту сільського господарства США у 2014 році вивчали вчені Каліфорнійського університету.

За підсумками проведеного дослідження, американські вчені дійшли висновку, що застосування альтернативних систем виробництва харчових курячих яєць призводить до збільшення питомих капітальних і виробничих витрат і в цілому собівартості яєць: за утримання птиці на багатоярусній підлозі – на 36 %, утримання в обладнаних кліткових батареях – на 13 %. Дослідники вказали такі причини – збільшення капітальних і виробничих витрат за утримання курей-несучок в альтернативних системах.

Таким чином, як свідчить досвід закордонних виробників харчових курячих яєць, застосування альтернативних систем утримання курей-несучок призводить до збільшення питомих капітальних і виробничих витрат і в цілому собівартості яєць, як порівняти з утриманням птиці в кліткових батареях традиційної конструкції. Для стимулювання переходу виробників харчових курячих яєць на альтернативні системи утримання птиці потрібно розробити відповідні захисні міри з боку держави, як-то: податкові пільги, часткова компенсація капітальних й експлуатаційних витрат, компенсація цінових надбавок на продукцію; митний захист від конкуренції з боку закордонних виробників такої продукції тощо.

УДК. 636.2.082.35.047.32

Кричевська Р., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність ТВППТ

Науковий керівник – Приліпко Т.М., доктор с.-г. наук, професор
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

МОЛОКО ЯК ПРОДУКТ ХАРЧУВАННЯ І ОБ'ЄКТ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПЕРЕРОБКИ

У більшості країн світу скотарство є провідною галуззю тваринництва, що зумовлено високою питомою вагою молока та яловичини в структурі тваринницької продукції. Основним напрямком розвитку скотарства в Україні на найближчі 10-15 років повинна залишатись подальша поглиблена спеціалізація порід великої рогатої худоби за окремими видами продуктивності. Тобто, вже створені і сформовані молочні породи, які надалі будуть удосконалюватися за рівнем молочної продуктивності, якістю молока, технологічністю, міцністю здоров'я, що дозволить скоротити поголів'я молочних корів і виробляти необхідну кількість молока і молочних продуктів. Утримання та експлуатація худоби неможливі без застосування техніки і технології виробництва. Технологія передбачає вибір оптимального варіанту виробництва (пропорційність, погодженість, ритмічність або рівномірність, потоковість, безперервність), визначає засоби виробництва (рівень механізації та автоматизації виробничих процесів згідно з технологічними лініями), встановлює оптимальні процеси